

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки

О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЕКОНОМІКА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Кривий Ріг
2017

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки

О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЕКОНОМІКА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Затверджено на засіданні
кафедри підприємництва і торгівлі
Протокол № 1
від 1 вересня 2017 р.

Схвалено навчально-методичною радою
ДонНУЕТ
Протокол № 1
від 28.09 2017 р.

Кривий Ріг
2017

УДК 33:316.42 (072)
ББК 65.04
Б49

Рецензенти:
доктор економічних наук, доцент Маловичко С.В.
кандидат економічних наук Трохимчук В.В.

Бавико О.Є., Лисевич С.Г.

Б49 Економіка соціального розвитку [Текст] : метод. вказ. до вивч. дисц. / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, Каф. економіки ; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 81 с.

Методичні вказівки покликані допомогти аспірантам спеціальності 051 «Економіка» організувати вивчення дисципліни «Економіка соціального розвитку» завдяки інформації щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських (практичних) занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт з метою поточного оцінювання знань, наданому переліку рекомендованої основної та допоміжної літератури й інформаційних ресурсів.

ББК 65.04

© Бавико О.Є., Лисевич С.Г., 2017
© Донецький національний університет
економіки і торгівлі імені Михайла
Туган-Барановського, 2017

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
ЧАСТИНА 1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
ЧАСТИНА 2. ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ.....	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки соціального розвитку.....	14
Змістовий модуль 2. Діагностика соціального розвитку.....	18
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	22
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки соціального розвитку.....	23
Змістовий модуль 2. Діагностика соціального розвитку.....	35
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	45

ВСТУП

Дисципліна «Економіка соціального розвитку» відноситься до дисциплін циклу професійної підготовки аспірантів за спеціальностями 051 «Економіка».

Для вивчення дисципліни «**Економіка соціального розвитку**» потрібні знання дисциплін циклу загальної і професійної підготовки, зокрема таких як: політекономія, статистика, макроекономіка, соціологія, менеджмент тощо.

Метою вивчення дисципліни є формування сучасної системи знань щодо економіки соціального розвитку та аналітично-дослідницьких навичок вимірювання, аналізу, планування, контролю соціальних процесів на різних економічних рівнях.

Завданням вивчення дисципліни є вивчення теорії соціального розвитку; дослідження сучасних тенденцій і пріоритетів соціального розвитку, напрямів соціальної та гуманітарної політики України; отримання цілісного уявлення про вітчизняний і зарубіжний досвід у сфері соціальних процесів; формування професійних компетентностей щодо аналізу соціальних проблем та розробки пропозиції щодо їх розв'язання.

Об'єктом вивчення є суспільство, його соціальний стан та розвиток.

Предмет дисципліни: зв'язки між елементами суспільної системи, що відбивають сутність і зміст суспільства, економічні процеси, що лежать в основі соціального розвитку суспільства.

Завдання:

- вивчення теорії соціального розвитку;
- дослідження сучасних тенденцій і пріоритетів соціального розвитку, напрямів соціальної та гуманітарної політики України;
- отримання цілісного уявлення про вітчизняний і зарубіжний досвід у сфері соціальних процесів;
- формування професійних компетентностей щодо аналізу соціальних проблем та розробки пропозиції щодо їх розв'язання.

Загалом на підставі глибокого вивчення теоретичного матеріалу з дисципліни та аналізу конкретних суспільних ситуацій аспіранти повинні навчитися творчо обмірковувати зв'язок суспільного розвитку з економічними процесами, їх результатами та ефективністю.

Метою підготовки методичних вказівок є допомога аспірантам в освоєнні програмного матеріалу цієї професійної дисципліни при виконанні усіх видів навчальних робіт.

ЧАСТИНА 1.
ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / Вибіркова	Обов'язкова для спеціальності 051 Економіка, ступінь - доктор філософії
Семестр	1
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	2
Лекції, годин	54
Практичні / семінарські, годин	16
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	110
Тижневих годин для денної форми навчання:	11,9
аудиторних	4,6
самостійної роботи студента	7,3
Вид контролю	Екзамен

2. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	сам. робота
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки соціального розвитку					
Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни	15	6	1	-	8
Тема 2. Модернізація системи соціальних відносин	19	6	1	-	12
Тема 3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку	18	6	2	-	10
Тема 4. Державна політика соціального розвитку	18	6	2	-	10
Тема 5. Зарубіжний досвід соціального розвитку суспільства та особистості	20	6	2	-	12
Разом за змістовим модулем 1	90	30	8	-	52
Модуль 2. Діагностика соціального розвитку					
Тема 6. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку	20	6	2	-	12
Тема 7. Організаційний розвиток соціальних структур	20	6	2	-	12
Тема 8. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні	25	6	2	-	17
Тема 9. Застосування методів діагностики регіонального соціального розвитку в системі державного управління	25	6	2	-	17

Разом за модулем 2	90	24	8	-	58
Усього годин	180	54	16	-	110

3. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни	1
2	Тема 2. Модернізація системи соціальних відносин	1
3	Тема 3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку	2
4	Тема 4. Державна політика соціального розвитку	2
5	Тема 5. Зарубіжний досвід соціального розвитку суспільства та особистості	2
6	Тема 6. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку	2
7	Тема 7. Організаційний розвиток соціальних структур	2
8	Тема 8. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні	2
9	Тема 9. Застосування методів діагностики регіонального соціального розвитку в системі державного управління	2
	Всього	16

4. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка індивідуальних робіт за основними питаннями дисципліни.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

5. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки соціального розвитку			
Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни	8	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-5;7]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Тема 2. Модернізація системи соціальних відносин	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-5;6]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Тема 3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарсько-практичному занятті. Джерело [1-3;5-7]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Тема 4. Державна політика соціального розвитку	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-4;6-7]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Тема 5. Зарубіжний досвід соціального розвитку суспільства та особистості	12	Підготовка до МКР№1	МКР №1
Модуль 2. Діагностика соціального розвитку			
Тема 6. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;5-7; 8-10]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Тема 7. Організаційний розвиток соціальних структур	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-5;8-10]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.

Тема 8. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні	17	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-5;8-10]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.
Тема 9. Застосування методів діагностики регіонального соціального розвитку в системі державного управління	17	Підготовка до МКР №2	МКР №2
Всього	110		

6. Результати навчання

1.	Знання інститутів та механізмів реалізації державної політики соціального розвитку
2.	Розуміння соціально-класових відносин при формуванні політики суспільного розподілу
3.	Розуміння інституційних перетворень та організаційного розвитку соціальних структур
4.	Уміння проводити соціальний моніторинг та соціальну експертизу
5.	Уміння проводити аналіз соціальної політики та визначати її проблеми

7. Форми навчання

Лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, виконання індивідуальних завдань).

8. Методи оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських (практичних) заняттях, усні презентації, контрольні модульні роботи, залік.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань аспірантів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей аспіранта оцінюється у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання протягом семестру

№ теми / семінарського (практичного) заняття	Вид роботи / бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки соціального розвитку						
Тема 1		2		2		4
Тема 2	2		2	2		6
Тема 3			2	2		4
Тема 4	2	2		2		6
Тема 5	2		2		4	8
Разом модуль 1	6	4	6	8	4	28
Змістовий модуль 2						
Тема 6	2		2			4
Тема 7	2	2		2		6
Тема 8		2	2			4
Тема 9	2	2			4	8
Разом модуль 2	6	6	4	2	4	22
Всього	12	10	10	10	8	50

Оцінювання студентів при проведенні екзамену з використанням комп'ютерної програми «TestXPro»

Оцінка на підсумковому контролі складається з двох елементів:

0-40 балів - теоретична частина (тестування);

0-10 балів – практична частина (розрахункове завдання).

Набрані бали за виконання теоретичної та практичної частин сумуються. Сума складає загальну кількість балів, отриманих за екзамен.

Теоретична частина екзамену включає тестові завдання (40 тестових завдань).

Оцінювання тестових завдань (40 тестових завдань по 1 балу) проводиться на основі інформації, яку надає комп'ютер за результатами тестування (кількість правильних відповідей). Правильна відповідь на одне тестове завдання оцінюється в один бал.

Загальне оцінювання теоретичної частини екзамену відбувається шляхом підбиття підсумку або сумування балів, які набрали студенти під час тестування.

Оцінювання результатів виконання практичної частини (1 розрахункове завдання на 10 балів) здійснюється відповідно до шкали оцінювання практичної частини.

Шкала оцінювання практичної частини

Сума балів	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано у повному обсязі, відповідь обґрунтована, висновки і пропозиції аргументовані, розрахунки правильні, оформлення відповідає вимогам
7	Завдання виконано у повному обсязі, але допущено незначні неточності в розрахунках або оформленні, прийняті рішення недостатньо аргументовані
4	Завдання виконано не менше ніж на 70% при правильному оформленні або не менше ніж на 80%, якщо допущені незначні помилки в розрахунках чи оформленні
0-3	Завдання виконано менше ніж на 70%, допущені помилки в розрахунках чи оформленні, прийняте рішення не аргументовано

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Шкала оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

10. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні вказівки до вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

ЧАСТИНА 2.
ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ / ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ №1
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ
СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 1. Предмет, метод і завдання дисципліни

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1.Сутність дисципліни «Економіка соціального розвитку»

2.Сутність соціальної ринкової економіки

2. Виконання теоретичних завдань:

1. Скласти схему, що відображає місце соціального розвитку в реалізації економічної стратегії держави.

2. Скласти схему, що характеризує взаємозв'язок дисципліни „Економіка соціального розвитку” з іншими навчальними дисциплінами.

3. Індивідуальне тестування.

4. Заслуховування доповідей з історії соціального розвитку суспільства, підготовлених з використанням мультимедійного візуального супроводження, та їх обговорення.

Тема 2. Модернізація системи соціальних відносин

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1.Основні соціальні проблеми України

2. Шляхи поліпшення соціального розвитку суспільства

3. Виконання теоретичних завдань:

- 1.Скласти порівняльну таблицю показників соціального розвитку по окремих регіонах країни.
- 2.Скласти порівняльну таблицю показників всоціального розвитку України за роки Незалежності.
3. *Індивідуальне тестування.*

Тема 3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність середньострокового плану розвитку України
2. Аналіз основних проблем соціального розвитку України

2. Виконання практичних завдань:

Задача№1

Використовуючи дані щодо «споживчого кошика» студента, наведені в таблиці, обчисліть:

- 1)вартість його «споживчого кошика у жовтні та листопаді;
- 2)індекс споживчих цін у листопаді відносно до жовтня;
- 3)темпер інфляції за цей період.

Таблиця – Споживчий кошик студента

Назва товару	Кількість товару на місяць, шт.	Ціна за одиницю в жовтні, грн.	Ціна за одиницю в листопаді, грн.
Зошит	10	1,2	1,0
Ручка	3	2	1,8
Молоко,л	12	4,2	4,3
Піца	30	15	16
Жетон на метро	46	0,5	2

Задача№2

Уряд умовної країни одержав іноземну позику на суму 1 млрд. дол.. за річною ставкою 8%. Отримані кошти планується витратити на інвестиційні проекти, які забезпечуть щорічний приріст ВВП на 300 млн. дол.. протягом кількох наступних років.

Обчисліть:

- 1)на скільки збільшився державний борг країни;
- 2)зміну чистого боргового тягаря, що накладається на громадян країни;
- 3)через скільки років країна зможе погасити цей борг.

3. *Індивідуальне тестування.*

Тема 4. Державна політика соціального розвитку

Практичне заняття

План заняття:

1. *Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:*

- 1.Основні напрямки розвитку економіки України
- 2.Основні напрямки державної політики соціального розвитку

2. *Виконання практичних завдань:*

Задача №1

При створенні фірми за участю іноземного інвестора, яка буде випускати соціально значимі товари, підприємець має два варіанти капіталовкладень: за першим варіантом обсяг капіталовкладень складе 500 тис. дол. США з очікуваним прибутком 130 тис. дол. За другим варіантом відповідно 600 тис. дол. та 175 тис. дол. США. Визначте, який варіант більш вигідний для підприємця.

Задача № 2

Чисельність населення країни складає 100 млн. чол., 24 млн. чол. – діти до 16 років, а також люди, що знаходяться у тривалій ізоляції (у психіатричних лікарнях, у виправних установах і т.д.); 30 млн. чол. вибули зі складу робочої сили; 4 млн. 600 тис. чол. – безробітні; 1 млн. чол. –працівники, які зайняті неповний робочий день і шукають роботу. Використовуючи ці статистичні дані, розрахуйте:

- а) величину робочої сили;
- б) рівень безробіття.

3. *Індивідуальне тестування.*

Тема 5. Зарубіжний досвід соціального розвитку суспільства та особистості

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Загальна характеристика соціальної політики у країн ЄС
2. Характеристика моделей соціальної політики розвинутих країн

2. Виконання практичних завдань:

Задача № 1

Якщо Національний Банк вживає заходів по захисту національної валюти від знецінення, то, за інших рівних умов як поведуть себе рівень процентних ставок і рівень безробіття?

Задача № 2

Обчисліть рівень безробіття, якщо відомо, що кількість зайнятих у національній економіці становить 19251,7 тис. осіб, а кількість безробітних складає 1424,0 тис. осіб/

3. Індивідуальне тестування.

МОДУЛЬ №2 ДІАГНОСТИКА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Тема 6. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Суність соціальної діагностики
2. Методи соціальної діагностики

2. Виконання практичних завдань:

Задача №1

Визначте індекс людського розвитку на основі поданих нижче даних, а також охарактеризуйте рівень розвитку людського потенціалу у країні на основі розрахункового значення індексу. Очікувана тривалість життя населення – 60 років; реальний ВВП на одну особу за паритетом купівельної спроможності – 3400 дол. США; індекс грамотності населення – 0,98; індекс охоплення навчанням – 0,64.

3. Індивідуальне тестування.

Тест №1 Економічне зростання суспільного виробництва в цілому в сучасних умовах може відбуватися:

- A. виключно за рахунок екстенсивних чинників;
- B. лише за рахунок інтенсивних чинників;
- C. при певному поєднанні екстенсивних та інтенсивних чинників;
- D. при переважанні інтенсивних чинників

Тест №2 Інтенсивний шлях розширення виробництва - це:

- A. зростання обсягів виробництва високими темпами;
- B. розширення виробництва за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів;
- C. високі темпи зростання за рахунок додаткових ресурсів;
- D. освоєння нових видів продукції.

Тест №3 До чинників інтенсивного зростання належать:

- A. структурна заміна чинників, що супроводжуються підвищенням віддачі;
- B. продуктивна заміна чинників;
- C. поліпшення організації виробництва;
- D. правильно вказане у п. а, б, в.

Тема 7. Організаційний розвиток соціальних структур

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність соціальної структури суспільства
2. Трансформація соціальної структури українського суспільства

2. Доповідь на тему та її обговорення:

«Аналіз соціально-економічного розвитку України за період 2014-2017 роки».

3. Індивідуальне тестування:

Тест №1 До чинників екстенсивного зростання належать:

- A. збільшення кількості ресурсів без зміни їх ефективності;
- B. продовження функціонування незмінних за кількістю ресурсів;
- C. удосконалення організації виробництва;
- D. правильно вказане у п. а, б.

Тест №2 Концепція людського розвитку розглядає розвиток людини як:

- A. основну мету і критерій суспільного прогресу;
- B. пріоритет господарювання;
- C. галузь економіки;
- D. регіональну специфіку.

Тест №3 У чому полягає сутність закону прискореного розвитку людської цивілізації?

- A. у прискореному розвитку продуктивних сил;
- B. у скороченні періоду існування більш розвинутої суспільно-економічної формації;
- C. у прискореному розвитку технологічного способу виробництва;
- D. у прискореному розвитку людського капіталу.

Тема 8. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність гуманітарного простору

2. Дії Уряду по розвитку гуманітарного простору в Україні

2. Доповідь на тему та її обговорення:

«Аналіз соціально-економічного розвитку Дніпропетровської області за період 2014-2017 роки».

3. Індивідуальне тестування.

Тест №1 Сукупність знань, умінь, здібностей і мотивацій населення України є вираженням:

- A. людського потенціалу;
- B. людського розвитку;
- C. людського капіталу;
- D. інвестування.

Тест №2 Реалізований людський потенціал, результат використання людського потенціалу для його носіїв, підприємств, економіки та суспільства в цілому – це:

- A. людський капітал;
- B. людський потенціал;
- C. зміст індексу людського розвитку;
- D. інтегральний регіональний індекс людського розвитку.

Тест №3 Комплексна соціально-економічна категорія, що відображує рівень розвитку фізичних, духовних і соціальних потреб, ступінь їх задоволення й умови у суспільстві для розвитку та задоволення цих потреб – це:

- A. рівень життя;
- B. стан людини;
- C. Закон України;
- D. людський розвиток.

Тема 9. Застосування методів діагностики регіонального соціального розвитку в системі державного управління

Практичне заняття

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутність соціально-економічного розвитку регіона
2. Сутність соціально-економічного розвитку регіона

2. Доповідь на тему та її обговорення:

«Аналіз соціально-економічного розвитку м. Кривого Рогу за період 2014-2017 роки».

3. Індивідуальне тестування.

Тест №1 Розвиток – це:

- A. рух;
- B. зміна стану системи;
- C. трансформація;
- D. незворотна спрямованість, закономірна зміна.

Тест №2 Основними властивостями розвитку є:

- A. ізолюваність і стабільність;
- B. зворотність і незворотність;
- C. закономірність;
- D. паралельність і послідовність.

Тест №3 Збільшення масштабів сукупного виробництва та споживання в країні, яке характеризується передусім такими макроекономічними показниками, як валовий національний продукт (ВНП), валовий внутрішній продукт (ВВП), національний дохід (НД) – це:

- A. економічне зростання;
- B. економічний розвиток;
- C. економічна політика;
- D. економічний регрес.

ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ

МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Практичне заняття №1. Предмет, метод і завдання дисципліни

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

Тест №1. Економічне зростання суспільного виробництва в цілому в сучасних умовах може відбуватися:

- A. виключно за рахунок екстенсивних чинників;
- B. лише за рахунок інтенсивних чинників;
- C. при певному поєднанні екстенсивних та інтенсивних чинників;
- D. при переважанні інтенсивних чинників

Тест №2. Інтенсивний шлях розширення виробництва - це:

- A. зростання обсягів виробництва високими темпами;
- B. розширення виробництва за рахунок підвищення ефективності використання ресурсів;
- C. високі темпи зростання за рахунок додаткових ресурсів;
- D. освоєння нових видів продукції.

Тест №3. До чинників інтенсивного зростання належать:

- A. структурна заміна чинників, що супроводжуються підвищенням віддачі;
- B. продуктивна заміна чинників;
- C. поліпшення організації виробництва;
- D. правильно вказане у п. а, б, в.

Тест №4. До чинників екстенсивного зростання належать:

- A. збільшення кількості ресурсів без зміни їх ефективності;
- B. продовження функціонування незмінних за кількістю ресурсів;
- C. удосконалення організації виробництва;
- D. правильно вказане у п. а, б.

Тест №5. У чому полягає сутність закону прискореного розвитку людської цивілізації?

- A. у прискореному розвитку продуктивних сил;
- B. у скороченні періоду існування більш розвинутої суспільно-економічної формації;

- C. у прискореному розвитку технологічного способу виробництва;
- D. у прискореному розвитку людського капіталу.

2. Підготуйтеся до презентації доповідей, використовуючи мультимедійне візуальне супроводження, за темами:

1. Аналіз та оцінка доходів Зведеного бюджету України за період 2013-2017 роки.
2. Аналіз та оцінка видатків Зведеного бюджету України за період 2013-2014 роки.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 25, ст.195*)
2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.
3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015
4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409*)
5. Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358*)
6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537
7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423
8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р
9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.
10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.
11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття №2. Модернізація системи соціальних відносин

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

Тест №1. Концепція людського розвитку розглядає розвиток людини як:

- A. основну мету і критерій суспільного прогресу;
- B. пріоритет господарювання;
- C. галузь економіки;
- D. регіональну специфіку.

Тест №2. Де передбачено способи оптимізації зв'язку між економічним зростанням і людським розвитком (нарощення інвестицій в освіту, охорону здоров'я, професійну підготовку; справедливий розподіл доходу та багатства; досягнення ретельної збалансованості соціальних витрат; розширення можливостей людей):

- A. у концепції людського розвитку;
- B. у концепції сталого розвитку;
- C. у теорії людського капіталу;
- D. у теорії Герцберга.

Тест №3. Забезпечення випереджувальних заходів з недопущення зuboжіння, безробіття, втрати здоров'я тощо шляхом стимулювання розвитку людей, підвищення їхньої ролі в суспільстві, розширення вибору способу життя, можливостей прийняття рішень стосовно своєї долі, та водночас і посилення відповідальності за прийняте рішення і його виконання, а не постійне надання підтримки знедоленим людям – це:

- A. базовий принцип концепції людського розвитку;

- В. метод концепції людського розвитку;
- С. функція концепції людського розвитку;
- Д. резюме концепції людського розвитку.

Тест №4. Використання трирівневої системи: верхній рівень (інтегральний регіональний індекс людського розвитку), другий рівень (загальні індикатори розвитку 9 основних аспектів людського розвитку), третій рівень (94 первинних складових) передбачається в:

- А. українській національній методиці побудови індексу людського розвитку;
- В. методиці побудови індексу людського розвитку ПРООН;
- С. у концепції сталого розвитку;
- Д. у теорії людського капіталу.

Тест №5. Цілеспрямований процес набуття, розширення й оновлення знань, виховання та навчання в інтересах людини, суспільства, держави, що супроводжується констатацією досягнення громадянином установлених державою освітніх рівнів – це:

- А. освіта;
- В. перекваліфікація;
- С. підвищення кваліфікації;
- Д. ротація.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 25, ст.195*)

2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015

4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409*)

5. Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358*)

6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537

7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423

8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р

9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.

10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.

11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття №3. Теоретико-методологічні підходи до аналізу соціального розвитку

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.

3. Розв'яжіть тестові завдання.

Тест №1. Цілеспрямований процес навчання реальних та потенційних працівників професійним знанням і вмінням з метою набуття навичок, необхідних для виконання певних видів робіт, через різні форми одержання професійної освіти, включаючи як заклади професійної освіти різних рівнів, так і професійне навчання на виробництві – це:

- A. професійна підготовка;
- B. профорієнтація;
- C. маркетинг персоналу;
- D. соціологія праці.

Тест №2. Сукупність знань, умінь, здібностей і мотивацій населення України є вираженням:

- A. людського потенціалу;
- B. людського розвитку;
- C. людського капіталу;
- D. інвестування.

Тест №3. Реалізований людський потенціал, результат використання людського потенціалу для його носіїв, підприємств, економіки та суспільства в цілому – це:

- A. людський капітал;
- B. людський потенціал;
- C. зміст індексу людського розвитку;
- D. інтегральний регіональний індекс людського розвитку.

Тест №4. Комплексна соціально-економічна категорія, що відображує рівень розвитку фізичних, духовних і соціальних потреб, ступінь їх задоволення й умови у суспільстві для розвитку та задоволення цих потреб – це:

- A. рівень життя;
- B. стан людини;
- C. Закон України;
- D. людський розвиток.

Тест №5. Різноманітні санітарні, фітосанітарні, адміністративні, інженерні та інші норми (стандарти, правила тощо), що заважають безперешкодному руху товарів через державні (митні) кордони:

- A. технічні бар'єри;
- B. психологічні бар'єри;
- C. етичні бар'єри;
- D. економічні бар'єри.

Тест №6. Встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій, тобто встановлених законами мінімальних розмірів оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, розмірів інших видів соціальних виплат, які забезпечують певний рівень життя – це:

- A. державні соціальні стандарти;
- B. рівень життя;
- C. якість життя;
- D. інтегральний регіональний індекс людського розвитку.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України* (ВВР), 2000, N 25, ст.195)
2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015

4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409)

5. Закон України «Про соціальні послуги» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358)

6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самотійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537

7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423

8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р

9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.

10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.

11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття №4. Державна політика соціального розвитку

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування,.

Завдання для самотійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини, збереження її здоров'я, набору продуктів харчування, а також мінімального набору непродовольчих товарів та мінімального набору послуг, необхідних для задоволення основних соціальних і культурних потреб особистості – це:

- A. прожитковий мінімум;
- B. мінімальна заробітна плата;
- C. мінімальна пенсія;
- D. споживчий кошик.

2. Мінімальні розміри оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, розміри інших видів соціальних виплат, встановлені законами та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму – це:

- A. державні соціальні гарантії;
- B. передвиборчі гасла політиків;
- C. ідеальні умови життя в країні;
- D. функції державного управління

3. Показники необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами – це:

- A. соціальні норми і нормативи;
- B. основні властивості розвитку;
- C. принципи державного управління;
- D. функції менеджменту.

4. Визначте категорією, яка відображає соціальну стать, соціально обумовлену конструкцію, що ґрунтується на біологічних відмінностях між чоловіками та жінками:

- A. гендер;
- B. геноцид;
- C. пандемія;
- D. емансипація.

5. Методи, які базуються на використанні сили державної влади (заходи заборони, дозволу або примусу), це:

- A. адміністративні методи;
- B. інституційні методи;
- C. соціально-психологічні методи;
- D. економічні методи.

6. Твердження що жінки та чоловіки повинні користуватися однаковим суспільним статусом, мати однакові умови для реалізації всіх прав

людини, однакові можливості робити внесок у національний, політичний, економічний, соціальний розвиток і користуватися його результатами – це:

- A. ідеал гендерної рівності;
- B. ідеал консюмеризму;
- C. ідеал інвайронменталізму;
- D. ідеал усіх релігійних конфесій.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 25, ст.195)

2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015

4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409)

5. Закон України «Про соціальні послуги» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358)

6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537

7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423

8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р

9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.

10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.

11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття №5. Зарубіжний досвід соціального розвитку суспільства та особистості

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

1.Поняття людський капітал увійшло в науку:

- A. на початку 60-х років XX століття в західній економічній літературі;
- B. на початку 60-х років XX століття в СРСР;
- C. на початку 60-х років XIX століття в західній економічній літературі;
- D. на початку 60-х років XIX століття в Російській імперії.

2.Де досліджується залежність доходів працівника, підприємства та суспільства від знань, навичок і природних здібностей людей?

- A. у теорії людського капіталу;
- B. у концепції людського розвитку;
- C. у концепції сталого розвитку;
- D. у принципах державного управління.

3.Сформований і розвинутий у результаті інвестицій та накопичений людиною певний запас здоров'я, знань, навичок, здібностей, мотивацій, який цілеспрямовано використовується в тій чи іншій сфері економічної діяльності, сприяє зростанню продуктивності праці і завдяки цьому впливає на зростання доходів свого власника, прибутку підприємства та національного доходу – це:

- A. людський капітал;
- B. людський розвиток;
- C. людський потенціал;
- D. людське мислення.

4. Вороже, нетолерантне ставлення до всього чужого, іноземного:

- A. ксенофобія;
- B. глобалізація;
- C. сепаратизм;
- D. сеньораж.

5. Усі види витрат, які можна оцінити у грошовій або іншій формі та які сприяють зростанню в майбутньому продуктивності та заробітків працівника – це:

- A. інвестиції в людський капітал;
- B. інновації в сфері людського розвитку;
- C. виробничі аспекти менеджменту персоналу;
- D. мотивація персоналу.

6. Розвиток – це:

- A. рух;
- B. зміна стану системи;
- C. трансформація;
- D. незворотна спрямованість, закономірна зміна.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 25, ст.195*)

2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015

4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409*)

5. Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358*)

6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537

7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423

8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р

9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.

10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.

11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

МОДУЛЬ 2. ДІАГНОСТИКА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Практичне заняття №6. Теоретичні засади діагностики соціального розвитку

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Основними властивостями розвитку є:

- A. ізольованість і стабільність;
- B. зворотність і незворотність;
- C. закономірність;
- D. паралельність і послідовність.

2. Збільшення масштабів сукупного виробництва та споживання в країні, яке характеризується передусім такими макроекономічними показниками, як валовий національний продукт (ВНП), валовий внутрішній продукт (ВВП), національний дохід (НД) – це:

- A. економічне зростання;
- B. економічний розвиток;
- C. економічна політика;
- D. економічний регрес.

3. Розвиток визначається:

- A. впорядкованістю і стохастичністю;
- B. деструкцією або деградацією;
- C. індукцією та дедукцією;
- D. гомеостазом та метаболізмом.

4. Наука, що вивчає структури з «колективною поведінкою», - це:

- A. кібернетика;
- B. естетика;
- C. синергетика;
- D. генетика.

5. Людський фактор це:

- A. головний компонент суспільного розвитку, який з'являється завдяки участі людини в процесі створення матеріальних та духовних цінностей та надання соціально-необхідних послуг;
- B. вплив людини на результати діяльності підприємства;

- C. помилки при виконанні професійної діяльності;
- D. різниця в ергономічних властивостях обладнання.

6.Що включає у себе професійний розвиток:

- A. професійне навчання, розвиток кар'єри, підвищення кваліфікації та витрати на здоров'я персоналу;
- B. професійне навчання, розвиток кар'єри та підвищення кваліфікації персоналу;
- C. формування кар'єрограм, професійне навчання та підвищення кваліфікації;
- D. професійне навчання та підвищення кваліфікації.

7.Визначте термін, що характеризує стан економіки, коли кризовий спад виробництва поєднується з інфляцією.

- A. стагфляція;
- B. глобалізація;
- C. інтернаціоналізація;
- D. інтеграція.

Література:

1.Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 25, ст.195*)

2.План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.

3.Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015

4.Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409*)

5.Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358*)

6.Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537

7.Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423

8.Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р

9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-

Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.

10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.

11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття № 7. Організаційний розвиток соціальних структур

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

1.Індекс людського розвитку (ІЛР) – показник, запропонований ООН як інтегрована оцінка рівня цивілізованості країни враховує:

А. тривалість життя населення; рівень освіти; обсяг ВВП на душу населення;

В. економічні показники країни;

С. досягнення населення;

Д. якісні характеристики людини.

2.Заходи щодо зменшення гендерних відмінностей і подолання гендерної дискримінації в суспільстві; досягнення рівних і широких можливостей усебічного розвитку та повної реалізації людського потенціалу як чоловіків, так і жінок з метою досягнення загальнолюдської справедливості та максимального соціально-економічного прогресу людства – це:

А. гендерний розвиток;

В. гендерна дискримінація;

- С. гендер;
- Д. гендерна політика.

3. На якому рівні управління економікою здійснюється дослідження товарних ринків, галузей економіки та регіонів?

- А. на мезорівні;
- В. на мікрорівні;
- С. на макрорівні;
- Д. на мегарівні.

4. Комплекс економічних, організаційно-правових та інших заходів держави, спрямованих на впровадження результатів науково-технічного прогресу у виробництво, стимулювання і підтримку інноваційних процесів в економіці – це:

- А. інноваційна політика держави;
- В. державне регулювання економіки;
- С. науково-технічна революція;
- Д. інноваційні програми.

5. Система освіти, бібліотеки, музеї, автомобільні дороги, пожежна охорона – це:

- А. квазісуспільні товари і блага;
- В. суспільні товари і блага;
- С. міжгалузеві народногосподарські комплекси;
- Д. види діяльності.

6. Безперервний розвиток науки і техніки, обумовлений потребами виробництва, зростанням та ускладненням суспільних потреб, це характеристика:

- А. науково-технічного прогресу;
- В. науково-технічної революції;
- С. інноваційного процесу;
- Д. науково-технічного потенціалу країни.

7. Система обов'язкових платежів підприємств, організацій і населення, які є одним із джерел доходів державного бюджету – це:

- А. податки;
- В. стандарти;
- С. нормативи;
- Д. витрати.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради*

- України (ВВР), 2000, N 25, ст.195)
2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.
3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015
4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409)
5. Закон України «Про соціальні послуги» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358)
6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537
7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423
8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р
9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.
10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.
11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.
12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.
13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.
14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.
15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття №8. Проблемні питання формування єдиного гуманітарного простору в Україні

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

1. Довільне, необґрунтоване, невиправдане обмеження прав і можливостей людей (як жінок, так і чоловіків) залежно від їх статі, що зменшує для них можливості у трудовій та соціальній сферах:

- A. гендерна дискримінація;
- B. ідеал соціальної політики країни;
- C. принципи державного управління;
- D. соціальні норми і нормативи.

2. Комплекс економічних, організаційно-правових та інших заходів держави, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату, структурну перебудову, підвищення ефективності національної економіки – це:

- A. державна інвестиційна політика;
- B. державна інноваційна політика;
- C. державна конкурентна політика;
- D. державна підприємницька політика.

3. Інвестиційний клімат території - це:

- A. інтегральний показник її інвестиційної привабливості;
- B. показник загального стану інвестиційної атмосфери на території, оцінюваний разом з показниками інвестиційного потенціалу і інвестиційного ризику;
- C. показник інвестиційного потенціалу за винятком показника інвестиційного ризику;
- D. сума показників інвестиційного потенціалу інвестиційного ризику.

4. Що не є основним об'єктом соціальної політики:

- A. майнові відносини населення;
- B. ринок праці та зайнятість населення;
- C. трудові відносини;
- D. оплата праці та доходи населення.

5. Регіональна політика держави – це:

A. сфера діяльності держави щодо управління політичним, економічним та соціальним розвитком окремих територій країни виходячи із загальнодержавних інтересів, а також соціально-економічна політика окремих регіонів, спрямована на реалізацію певних цілей і завдань, виходячи із внутрішніх потреб і наявних ресурсів;

В. низова економічно і фінансово самодостатня адміністративна територіальна одиниця;

С. гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади самостійно або під відповідальність органів чи посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах чинного законодавства України;

Д. комплекс заходів місцевих органів державної влади та управління, щодо вирішення найбільш актуальних проблем соціально-економічного розвитку регіону.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 25, ст.195*)

2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.

3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015

4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2000, N 48, ст.409*)

5. Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 45, ст.358*)

6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537

7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423

8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р

9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.

10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.

11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.

12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.

14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.

15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Практичне заняття №9. Застосування методів діагностики регіонального соціального розвитку в системі державного управління

Форми контролю: тестування, фронтальне та індивідуальне опитування,.

Завдання для самостійної роботи:

1. Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на практичному занятті.

2. Розв'яжіть тестові завдання.

1.Які є типи державної екологічної політики в країнах:

А. пасивна та активна;

В. перший – модернізація та вдосконалення існуючої системи управління; другий – створення принципово нової системи управління й регулювання у сфері природокористування та природоохорони, яка б повною мірою включала й ринкові механізми;

С. задіяння регуляційних інструментів, не регуляційних засобів, асоційованих засобів;

Д. стандартизація та нормування.

2.Нормативи, які регулюють відносини суспільства з навколишнім середовищем: норми викиду шкідливих речовин у повітря чи водойми, рівень радіаційного забруднення – це:

А. екологічні стандарти;

В. екологічна політика;

С. екологічне регулювання;

Д. екологія.

3.Сукупність допоміжних видів діяльності, що забезпечують ефективне функціонування головних об'єктів ринкової економіки держави та їх єдність у визначеному реальному ринковому просторі – це:

А. інфраструктура національної економіки;

В. країна;

- C. певний ринок;
- D. галузь національного господарства.

4. Область, район, частина країни, що відрізняється від інших територіальних одиниць сукупністю природних чи інших ознак, що історично склалися, що нерідко сполучаються з особливостями національного складу населення:

- A. регіон;
- B. об'єднання;
- C. асоціація;
- D. конгломерат.

5. Процес розбудови держави на основі узгодження і гармонізації соціальної, економічної та екологічної складових з метою задоволення потреб сучасних і майбутніх поколінь – це:

- A. сталий розвиток;
- B. економічний розвиток;
- C. економічне зростання;
- D. регіональна економіка.

6. Одна зі стадій загально-суспільного розвитку при якій спостерігається застій в економіці, виробництві, торгівлі:

- A. стагнація;
- B. прогрес;
- C. регрес;
- D. немає правильної відповіді.

7. Своєрідний ресурс, який дозволяє людям завдяки соціальним зв'язкам одержувати певні переваги та нові можливості для розширення вибору і задоволення своїх потреб:

- A. соціальний капітал;
- B. економічний капітал;
- C. політичний капітал;
- D. людський капітал.

8. Вкладання, спрямовані на підвищення кваліфікації і здібностей персоналу, це витрати на освіту, здоров'я, на мобільність переміщення робочої сили з низькопродуктивних робочих місць до більш високопродуктивних:

- A. інвестиції у людський капітал;
- B. інвестиції у основні фонди;
- C. інвестиції у виробничу інфраструктуру;
- D. інвестиції у соціальну інфраструктуру.

Література:

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2000, N 25, ст.195)
2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.
3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015
4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2000, N 48, ст.409)
5. Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, N 45, ст.358)
6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537
7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423
8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р
9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.
10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.
11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.
12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.
13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.
14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.
15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.] / С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Закон України « Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» - (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2000, N 25, ст.195)
2. План пріоритетних дій Уряду на 2017 рік. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017р. №275-р.
3. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020»- Схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року №5/2015
4. Закон України « Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2000, N 48, ст.409)
5. Закон України «Про соціальні послуги» (*Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2003, N 45, ст.358)
6. Перелік соціальних послуг, що надаються особам, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати - Затверджено Наказ Міністерства соціальної політики України 03.09.2012 № 537
7. Положення про Міністерство соціальної політики України - Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 423
8. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року – Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р
9. Економіка соціального розвитку [Текст] : курс лекцій / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. економіки; О.Є. Бавико, С.Г. Лисевич. – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. – 173 с.
10. Безтелесна Л. І. Управління людським розвитком та його фінансове забезпечення в Україні: оцінка та перспективи : монографія / Л. І. Безтелесна. – Рівне : НУВГП, 2009. – 361 с.
11. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика : навч. посіб. / В. І. Малімон. – Івано-Франківськ : Місто НВ, 2012. – 352 с.
12. Миронова Т. Л. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П. Добровольська, А. Ф. Процай, С. Ю. Колодій. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.
13. Шевчук П. Соціальна політика : навч. посіб. / П. Шевчук. – 2-ге вид. – Львів : Світ, 2005. – 400 с.
14. Регіональне управління: інноваційний підхід : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. М. Бутко, М. П. Зеленська, О. О. Зеленський та ін. ; за заг. ред. д.е.н, проф. М. П. Бутка. – К. : Знання України, 2006. – 560 с.
15. Гончарова С. Ю. Соціальна політика : [навч. посіб.]

/ С. Ю. Гончарова, І. П. Оленко ; Харк. держ. екон. ун-т. – Х. : ХДЕУ, 2003. – 198

Допоміжна

16. Гриненко А. М. Соціальна політика : навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисципліни / А. М. Гриненко. – К. : КНЕУ, 2003. – 309 с.

17. Діагностика соціального розвитку регіону : наук. розробка / авт. кол. : З. Б. Балабаєва, С. В. Овчаренко, І. Л. Росколотько та ін. – К. : НАДУ, 2010. – 40 с.

18. Мельниченко О. А. Підвищення рівня та якості життя населення: механізм державного регулювання : монографія / О. А. Мельниченко. – Х. : Вид. ХарPI НАДУ Магістр, 2008. – 232 с.

19. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : [http:// Міністерство фінансів України www.minfin.gov.ua](http://www.minfin.gov.ua)

20. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>

21. Офіційний сайт Міністерства праці та соціальної політики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.minpraci.gov.ua>

22. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

23. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс].- Режим доступу : [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua)

Навчальне видання

Бавико Олександр Євгенович

Лисевич Сергій Григорович

Кафедра економіки

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ**

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 3,38.

Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р.